

Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

Економічний факультет

Наукове товариство студентів
та аспірантів

XII
МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ та МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

*Шевченківська весна:
Економіка*

Київ
2014

УДК 33(477)(082)
ББК 65.9(4Укр)я431
Ш37

*Рекомендовано Вченою радою економічного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(Протокол № 7 від 04 березня 2014 року)*

Рецензенти:

*В.Л. Осецький, доктор економічних наук, професор;
А.І. Ігнатюк, доктор економічних наук, професор*

Редакційна колегія:

д-р екон. наук, проф. В.Д. Базилевич (голова); д-р екон. наук, проф. І.О. Лютий;
д-р екон. наук, проф. А.О. Старостіна; д-р екон. наук, проф. О.І. Черняк; д-р
екон. наук, проф. Н.В. Ковтун; д-р екон. наук, проф.
Г.І. Купалова; д-р екон. наук, проф. І.І. Мазур; д-р екон. наук, проф.
С.В. Науменкова; д-р екон. наук, проф. Г.М. Филюк; канд. екон. наук, проф.
Р.В. Пікус; канд. екон. наук, доц. О.І. Жилінська; канд. екон. наук, доц.
Б.А. Засадний; к.філол.н., доц. Борисенко О.А.; д-р екон. наук, доц. Т.В. Гайдай,
канд. екон. наук, доц. І.К. Федоренко; канд. екон. наук, доц. П.В. Кухта; канд.
екон. наук, доц. Г.П. Голубнича; канд. екон. наук, доц. Н.І. Версаль; канд. екон.
наук, доц. О.Ю. Мірошніченко; канд. екон. наук, доц. Н.І. Ігнатович; канд. екон.
наук, доц. Ю.А. Сагайдак; канд. екон. наук, доц. І.Є Януль; канд. екон. наук,
доц. З.О. Пальян; канд. екон. наук О.Б. Яфінович; канд. екон. наук Т.В.
Нагачевська; канд. філол. наук, доц. Святюк Ю.В.

Ш37 Шевченківська весна: Економіка, матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих
вчених / За заг. ред. проф. В.Д. Базилевича: - К., [б.в.], 2014. – Вип. XII.
– 204 с.

У збірнику вміщено матеріали XII Міжнародної науково-практичної
конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Шевченківська весна:
Економіка», що відбулася 24-28 березня 2014 року на економічному факультеті
Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Збірник
охоплює основні напрями економічної науки.

Для науковців, державних службовців, викладачів, аспірантів і студентів
економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

*Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність
наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен
власних та інших відомостей.*

ISBN 978-617-7157-04-4

©Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2014

ЗМІСТ

Секція 1. Економічна теорія

Айвазовский В.В. Экономическое равенство как критерий справедливости	7
Богдановська Є.О. Інституційний підхід до аналізу економічних трансформацій	8
Воронкова І.Ю. Наукові підходи до кластероутворення	9
Герасименко А.В. Институциональные риски как фактор снижения привлекательности инвестиционных вложений в республику Беларусь	10
Головатий Д.О. Роль заходів зі зниження інформаційної асиметрії у підвищенні прибутковості фірми	11
Гражевська А.О. Дуалізм рентоорієнтованої поведінки економічних суб'єктів у трансформаційній економіці	12
Грицюк Д.А. Суперечності розвитку національної інноваційної системи	13
Гродзиевская К.О. Колебания сельскохозяйственных цен	14
Груша А.В. Налоговое стимулирование привлечения прямых иностранных инвестиций	15
Демидюк О.О. Особливості інституційних змін в економіці України	16
Діоба А.В. Міжнародний досвід використання методів поведінкової економіки в державному управлінні	17
Єкатеринін С.Ю. Аналіз впровадження монетарних режимів в країнах з трансформаційною економікою	18
Illés Balázs The regional development approach of the application of location and agglomeration quotient	19
Kunertová Petra Location decisions of creative companies in the Zilina region	20
Pružhyna Olga Investment potential of national economy: approaches to evaluation	21
Прушківська О.В. Вплив доходів на формування споживчого ринку в національній економіці	22
Ревенко С.О. Методологія дослідження впливу інституціонального середовища аграрного ринку на продовольчу безпеку держави	23
Савченко Д.М. Трансформація пенсійних систем у країнах з перехідною економікою	24
Синилова А.Н. Институциональные изменения и экономическое развитие в Украине	25
Sologubova Arina The impact of budget deficit on inflation: evidence from cis and ee countries	26
Tavdgiridze Kate Customer relations problems in the banking sector and their solutions	27
Топоркова А.С. Особенности функционирования информационно-сетевой экономики	28
Трофимчук О.А. Провали неоліберальної концепції глобалізації	29
Хіценко А.М. Специфіка ринку авторського права в Україні та шляхи його вдосконалення	30
Ціва Ю. Монополізація як сучасна особливість ринку державних закупівель медичних продуктів.	31
Chepeliev Maksym Distributional effects of electricity subsidies elimination in Ukraine: a CGE analysis	32
Шеховцова Г.В. Аналіз стану людського капіталу України	33

Секція 2. Фінанси

Банасевич В.В. Суперечності реалізації сучасної антиінфляційної політики в Україні	35
Барановський В. С. Аналіз основних хвиль злиттів і поглинань компаній у світовій економіці	36
Богдан О.Д. Державна підтримка інноваційного потенціалу агропромислового сектору України	37
Браткова І.М. Облігації внутрішньої державної позики: необхідність випуску та видова різноманітність	38
Вишва А. С. Сучасні тенденції розвитку валютного ринку України	39
Герман Н. Ю. Розвиток екологічного страхування в Україні	40
Голіков С. С. Інвестиційна безпека України в умовах євроінтеграції	41
Данченко Л. П. Економічні інструменти впровадження екологічної політики в країнах СС	42
Думенко Н.М. Економічний зміст позичкового проценту	43
Zsoldos Peter LAT of UPR in general insurance – practical perspective	44
Іванюк С. Р. Особливості первинної публічної пропозиції в Україні: перспективи, ризики та статистика	45
Кармазіна С.С. Сучасні канали реалізації страхових послуг в Україні	46
Ковальчук І.І. Державне регулювання трансфертного ціноутворення в Україні: напрями вдосконалення	47
Копытгов К.И. Банковский сектор в Украине: состояние и перспективы развития	48
Красільник О.В. Концептуальні засади фінансового забезпечення вищих навчальних закладів	49
Кучерук М.В. Дослідження мотивів здійснення угод М&А комерційними банками	50
Лобода А.Б. Новий формат діяльності фінансових посередників	51
Лугачев Е.М. Влияние уровня доходов на перекредитованность домохозяйств в городах России	52
Льодіна О. Т. Сучасні тенденції розвитку автострахування в Україні	53
Малярчук А.В. Недоліки переходу національного банку України до плаваючого курсу національної валюти	54
Морозова О. М. Сучасний стан перестрахування в Україні	55
Наумчук М. І. Процеси сучасної глобалізації та її вплив на фінансові ринки	56
Осецька Д. В. Фіскальний механізм соціального розвитку суспільства	57
Палочкина В. В. Модернізація фінансування вищого професійного освіти в Российской Федерации	58
Проценко К. О. Перспективи розвитку пенсійної системи України в умовах посилення євроінтеграційних процесів	59
Сабіщенко О. В. Теоретичні аспекти інтеграції України до світового фінансового ринку	60
Семенчук І.А. Розвиток обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності в Росії	61
Скукіс А. О. Бюджетна політика України та шляхи її вдосконалення	62
Судник С. В. Действительно ли расширение кредита влияет на экономические циклы	63
Теличко В. К. Впровадження системи 5S як запорука фінансового успіху підприємства	64
Терещенко О.А. Диверсифікація як невід'ємна складова банківської діяльності в умовах фінансової нестабільності	65
Тузані М.Х. Недоліки та шляхи вдосконалення спрогнозованої системи оподаткування, обліку та звітності в Україні	66
Хемій А.С. Еволюція пенсійних систем	67
Чекановський В.П. Ризики та шляхи забезпечення фінансової стабільності України	68
Шепелевич В.В. Страхування підприємницьких ризиків	69
Шимків С.А. Сутність та особливості особистого страхування в Україні	70

Секція 3. Економічна кібернетика

Акіменко В.В. Дослідження зміни впливу основних соціально-економічних факторів на обсяг продажів фармацевтичного ринку України за різних станів економіки	72
Бабич А.М. Розрахунок зваженого тарифу на перевезення вантажів залізничним транспортом з врахуванням ймовірності його зростання	73
Березнюк О. В. Моделювання динаміки фондових індексів та курсів валют методами мультифрактального аналізу з	74

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ РИСКИ КАК ФАКТОР СНИЖЕНИЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ВЛОЖЕНИЙ В РЕСПУБЛИКУ БЕЛАРУСЬ

Герасименко Алеся Валерьевна

Белорусский государственный университет

III курс аспирантуры, специальность «Экономическая теория»

Научный руководитель: к.э.н., доц. Руденков И.А.

INSTITUTIONAL RISKS AS A FACTOR OF REDUCING THE ATTRACTIVENESS OF INVESTMENTS IN REPUBLIC OF BELARUS

This article is about the impact of institutional risks on the attractiveness of investments in a country. There are given a list of institutional risks and characteristics of the institutional environment of the Republic of Belarus.

Для малой открытой экономики, коей является Республика Беларусь, важным фактором социально-экономического развития является поиск инвестиционных ресурсов. Значимым фактором привлечения инвестиционных ресурсов в страну является ее институциональная среда.

Институциональная среда – это набор институтов и образуемые ими системообразующие правила игры, которые содержат в себе базис доверительных отношений между агентами, организующими инвестиционный процесс [4, стр. 43]. Правильное функционирование институтов обеспечивает снижение институциональных рисков и способствует созданию у экономических агентов мотивации к действиям.

Институциональный риск – совокупность отношений, характеризующих частоту нарушений в инвестиционных взаимодействиях. Высокий институциональный риск снижает уровень заинтересованности государства в защите свободы рынка от влияния бюрократии, заключения несправедливых сделок и других правонарушений [4, стр. 43]. Все это ведет к увеличению транзакционных издержек экономических агентов и как следствие снижает потенциальный объем инвестиций в экономику.

Виды институциональных рисков по сфере проявления:

Политические: риск смены политической системы; риск политического преследования; риск негативного воздействия и санкций со стороны политического руководства;

Административно-правовые: риск негативного воздействия со стороны работников административного аппарата; риск дополнительных издержек в виде взяток и незаконных сборов; риск санкций и дополнительных издержек в связи с нестабильностью и непрозрачностью законодательства; риск препятствий созданию и развитию бизнеса;

Экономические: риск недополучения или нестабильности финансового результата; риск усложнения организационных процессов и увеличения расходов; риск дефицита ресурсов; риск оппортунистического поведения и помех со стороны других экономических субъектов; риск потери или сокращения рынка сбыта;

Социальные: риск негативного настроения и оппортунистического поведения; риск нехватки трудовых ресурсов; риск роста затрат на обучение и развитие персонала; риск удорожания информации и продвижения [3, стр. 58].

По-прежнему для Беларуси характерна доминирующая роль государства в присвоении будущего инвестиционного дохода, что снижает инвестиционную активность остальных экономических агентов. Государство является самым крупным собственником и проводит дифференцированную политику в отношении предприятий в зависимости от их формы собственности. Так предприятия государственной формы собственности получают преференции в доступе к финансовым и производственным ресурсам, имеют преференции при государственных закупках.

Такая политика приводит к тому, что риски и неопределенности для частного бизнеса и потенциальных инвесторов возрастают.

Это также сказывается на позициях Беларуси в международных страновых рейтингах. В соответствии с рейтингом Institutional Investor Республика Беларусь среди 179 стран занимает 124 место с рейтингом 26,9 пунктов (рядом находятся Ирак – 26,1 и Конго – 25), когда ее коллеги по интеграции Казахстан и Россия заняли 55 место (с рейтингом 57 пунктов) и 41 место (с рейтингом 65,9 пунктов) соответственно по состоянию на март 2013 года [2, стр. 65-67].

Согласно рейтингу Doing Business 2014 Беларусь находится на 63 месте, на одну позицию улучшив в прошлогодний результат (Россия – 92 место, Казахстан – 50 место) [1].

Такие низкие позиции страны сказываются на притоке чистых иностранных инвестиций в страну, динамика привлечения иностранных инвестиций в Республику Беларусь представлена в таблице 1.

Таблица 1

Динамика привлечения иностранных инвестиций в Республику Беларусь, 2008-2012

Показатель	2008	2009	2010	2011	2012	I пол. 2013
Валовые иностранные инвестиции, млрд.долларов	6,53	9,3	9,09	18,88	14,3	7,8
Чистые иностранные инвестиции, млрд.долларов	1,77	2,5	1,19	3,97	1,37	1,7
Отношение чистых ПИИ к валовому объему иностранных инвестиций, %	27,1	26,8	13	21	9,6	21,8

Источник: Составлено автором на основе данных [5]

Одним из направлений улучшения институциональной среды в Беларуси может стать партнерство и концессионные отношения частного сектора и государства, предполагающие соблюдение баланса интересов всех экономических агентов. Это даст мощный импульс для стабильного развития экономики Беларуси особенно в рамках формирования ЕвразЭС.

1. Doing Business 2014 . Washington: The International Bank for Reconstruction and Development, the World Bank, 2014. [Электронный ресурс]

— Режим доступа: www.doingbusiness.org

2. Institutional Investor, March 2013 pp. 64-67

3. Грозова О.С., Цветкова Г.С. Природа и факторы институционального риска// Вестник ЮУрГУ. - №22. - 2012.- стр. 54-59.

4. Кулюшин Е.Н. Влияние существующей институциональной среды на инвестиционные отношения как фактор роста экономического потенциала государства// Экономические науки. - № 8 (69). – 2010. – стр. 42-45.

5. Официальный сайт Национального статистического комитета Республики Беларусь. - [Электронный ресурс]. - Режим доступа: www.belstat.gov.by

6. Руденков И.А. Управление институциональными рисками в области инновационной деятельности. [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://www.bsu.by/main.aspx?guid=64211>